

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради університету
29 серпня 2025 року,
протокол № 1.

Ректор університету, голова вченої
ради, доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

29 серпня 2025 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ПРАВА»
для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні здобувачів вищої
освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 Фінанси,
банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань 07
Управління та адміністрування

РОЗРОБНИК:

Професор кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права,
доктор юридичних наук, професор
26 серпня 2025 року

Олександр БРИГІНЕЦЬ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права
26 серпня 2025 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права,
кандидатка юридичних наук, доцентка
26 серпня 2025 року

Олена ГАЛУС

Деканеса факультету управління та
економіки, кандидатка економічних наук,
доцентка
27 серпня 2025 року

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
27 серпня 2025 року, протокол № 1.

Голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка
27 серпня 2025 року

Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 3
3. Програма навчальної дисципліни	– 4
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 9
4.1. Аудиторні заняття	– 9
4.2. Самостійна робота аспірантів	– 9
5. Методи навчання та контролю	– 9
6. Схема нарахування балів	– 10
7. Рекомендовані джерел	– 11
7.1. Основні джерела	– 11
7.2. Допоміжні джерела	– 12
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 13

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
2. Код і назва спеціальності	– 07 Управління та адміністрування
3. Назва спеціалізації	– спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	– Проблеми фінансового права
5. Тип дисципліни	– вибіркова
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– третій
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– доктор філософії
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3,0/90
12. Форма семестрового контролю	– залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– «Актуальні проблеми теорії та практики фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку», «Управління фінансами: мікро і макрорівень».
2) супутні дисципліни	– -
3) наступні дисципліни	– -
14. Мова вивчення дисципліни	– українська.

2. Заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності
	ЗК 01. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 02. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	Спеціальні компетентності
	СК 01. Здатність виконувати оригінальні наукові дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, з урахуванням поставлених завдань

	<p>та наявних обмежень.</p> <p>СК 03. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати та ефективно використовувати наукову літературу за напрямом досліджень.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР 01. Глибоко розуміти загальні принципи та методологію наукових досліджень та застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.</p> <p>ПР 03. Обґрунтовувати актуальність досліджень, можливість досягнення поставлених цілей з урахуванням наявних ресурсів, формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати аналізу наукових літературних джерел, економіко-математичного моделювання, аргументувати висновки за результатами досліджень.</p> <p>ПР 05. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку з урахуванням економічних аспектів, лідерства, автономності та відповідальності.</p> <p>ПР 06. Вільно презентувати та обговорювати результати своєї наукової діяльності державною та англійською мовами в усній та письмовій формах, шляхом підготовки наукових публікацій і виступів на наукових заходах, розуміти іншомовні професійні, наукові та навчальні публікації з відповідної тематики.</p>

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Актуальні питання теорії фінансового права

Методологічні проблеми вивчення фінансового права. Фінансове право й економічні науки. Фінансове право і наука про фінанси (фінансова наука). Проблеми сучасного визначення предмета та методу фінансового права. Фінансове право України в системі національного права. Зв'язок фінансового права з іншими галузями права.

Поняття фінансів та фінансової системи. Значення механізму фінансів в реалізації завдань модернізації економіки. Єдність фінансової системи України та її ланки. Приватні та публічні фінанси. Публічна фінансова діяльність, її поняття і роль. Законодавче закріплення засад та принципів фінансової діяльності. Фінансова політика держави, АРК та органів місцевого самоврядування. Взаємодія держави з міжнародними фінансовими організаціями. Цілі та інструменти фінансової політики. Форми та методи публічної фінансової діяльності.

Система фінансового права, її поділ на Загальну та Особливу частини, їх зміст. Підгалузі та інститути фінансового права. Фінансово-правові норми: їх зміст, особливості і види. Імперативність норм фінансового права, їх класифікація. Дія норм фінансового права. Принципи фінансового права. Тенденції розвитку фінансового права в сучасних умовах економічних і політичних перетворень.

Система фінансового законодавства. Конституційні засади фінансового права. Правова та економічна складова нормативно-правових актів у сфері публічних фінансів. Конкуренція фінансово-правових приписів. Міжнародноправові акти як джерела фінансового права. Акти органів судової влади, судова та фінансова практика (правові

звичаї і правові прецеденти) у механізмі фінансово-правового регулювання. Фінансово-правова доктрина і джерела фінансового права.

Фінансово-правові відносини, їх зміст і особливості. Суб'єкти фінансового права та фінансових правовідносин, проблема представництва у фінансовому праві. Пільги, преференції та заохочення у фінансовому праві. Зловживання фінансовим правом.

Тема 2. Правовий режим і види публічних фондів коштів

Фінансова система, її склад. Єдність фінансової системи України. Місце публічних фондів коштів у фінансовій системі України.

Співвідношення понять «казна», «публічний фонд коштів», «бюджет». Сучасне поняття та ознаки публічного фонду коштів. Правовий режим позабюджетних фондів коштів, їх види. Проблеми визначення поняття громадського (суспільного) фонду коштів і критерії їх віднесення до публічних фондів коштів.

Сучасне правове регулювання правових режимів фондів коштів публічних організацій. Фінансово-правовий статус юридичних осіб публічного права. Проблеми правового режиму фондів коштів і джерела формування фінансових ресурсів публічних організацій.

Проблеми та межі фінансово-правового регулювання приватних фінансів (приватних, громадських фондів коштів).

Правовий режим, методи та форми мобілізації і витрачання фінансових ресурсів публічних фондів коштів. Поняття і склад публічних доходів, динаміка їх змін. Правова система державних і муніципальних доходів. Методи та форми мобілізації фінансових ресурсів до публічних фондів коштів. Види податкових і неподаткових доходів, їх співвідношення. Види податкових доходів, проблеми їх розмежування між бюджетами. Проблеми невіднесення окремих видів публічних доходів до податкових.

Правовий режим, методи та форми витрачання фінансових ресурсів публічних фондів коштів. Проблеми правового регулювання та розмежування видів витрат публічних фондів коштів. Діяльність органів Державної казначейської служби з обслуговування публічних фондів коштів.

Тема 3. Проблеми правового регулювання податкової системи та статусу суб'єктів податкових правовідносин

Поняття і фінансово-правові основи публічних (державних та місцевих) доходів публічних фондів в Україні.

Співвідношення державних публічних доходів з доходами Державного і місцевих бюджетів України. Структура і методи забезпечення публічних доходів. Проблеми розмежування податкових та неподаткових доходів.

Виключне право України на встановлення державних доходів. Права органів місцевого самоврядування щодо визначення комунальних доходів. Система публічних (державних і комунальних) доходів. Податкові і неподаткові доходи. Відмінність податкових від неподаткових платежів.

Податкове право як підгалузь фінансового права. Проблема розмежування податкового права та інших підрозділів фінансового права. Податкова система України: підходи до поняття, загальна характеристика і структура. Податкова реформа в Україні. Реформування системи податків і зборів в Україні. Процес становлення нової податкової системи. Розвиток законодавства про податки і збори та його вплив на їх систему й порядок справляння цих платежів.

Правова природа податку і збору. Економічна суть та публічний характер податків і зборів. Функції податків і зборів. Юридичні ознаки податку. Відмінність податків від інших обов'язкових платежів (зборів, мита, плат, внесків тощо). Поняття і ознаки збору. Елементи юридичного складу податку як юридичної конструкції.

Принципи податкового права. Принципи побудови та призначення системи оподаткування. Система законодавства про податки та місце в ній Податкового кодексу України. Порядок встановлення податків і зборів. Порядок встановлення пільг з податків і зборів. Міжнародно-правове регулювання податкових відносин. Роль міжнародних норм і правил в податковому праві України.

Дія норм податкового права (в часі, просторі та за колом осіб). Співвідношення понять економічна, митна та державна територія.

Суб'єкти податкових правовідносин та їх види. Учасники податкових правовідносин. Платники податків і зборів. Правосуб'єктність платників податків та гарантії захисту їх прав. Фізичні та юридичні особи як платники податків. Відокремлені підрозділи юридичних осіб як платники податків. Фізичні особи-підприємці як платники податків. Представництво в податкових правовідносинах. Податкові агенти. Органи податкового контролю та податкова міліція. Податкові керуючі. Облік платників податків і зборів (обов'язкових платежів). Реєстри платників податків.

Тема 4. Проблеми бюджетного права та бюджетного процесу в Україні

Бюджетне право як підгалузь фінансового права, його предмет, система і джерела. Бюджетний кодекс України в системі бюджетного законодавства. Закон про Державний бюджет: проблеми змісту, структури та дії. Рішення про місцевий бюджет.

Сучасне поняття та проблеми правової регламентації суб'єктивного бюджетного права. Принципи бюджетної системи України. Бюджетні повноваження держави та органів місцевого самоврядування в Україні. Суб'єкти бюджетного права. Бюджетні правовідносини, їх суб'єкти.

Сучасні проблеми правового регулювання бюджетного устрою та бюджетної системи. Принципи бюджетної системи та бюджетного процесу, питання їх додержання. Принципи і порядок розподілу доходів та видатків між окремими бюджетами. Дефіцит та профіцит бюджету.

Бюджетний процес. Порядок складання проекту Державного бюджету України та місцевих бюджетів. Організаційні засади складання проекту Державного бюджету України. Бюджетні запити. Основні напрями бюджетної політики на наступний рік (бюджетна резолюція). Право бюджетної ініціативи. Порядок складання проектів місцевих бюджетів.

Порядок розгляду і затвердження закону про Державний бюджет України та рішень про місцеві бюджети. Внесення змін до закону про Державний бюджет України та рішень про місцеві бюджети.

Виконання Державного бюджету України та місцевих бюджетів. Організаційні засади виконання Державного бюджету України та місцевих бюджетів. Казначейське обслуговування виконання Державного бюджету України і місцевих бюджетів. Виконання Державного бюджету України та місцевих бюджетів за доходами. Бюджетний розпис, його зміст і призначення, порядок складання і затвердження. Виконання Державного бюджету України та місцевих бюджетів за видатками. Касове виконання Державного бюджету України та місцевих бюджетів. Казначейська система касового виконання Державного бюджету України та місцевих бюджетів за видатками. Закриття бюджету.

Звітність про виконання державного бюджету України та місцевих бюджетів. Порядок складання, розгляду і затвердження звіту про виконання Державного бюджету України та місцевих бюджетів. Проблеми, що виникають на стадії звітування про виконання бюджету.

Тема 5. Проблеми правової регламентації та державного регулювання в сфері надання банківських послуг

Банківське право в системі права України. Співвідношення банківського та фінансового права. Фінансово-правовий інститут регулювання банківської діяльності. Конституційні основи банківської діяльності. Законодавство про банки і банківську

діяльність в Україні. Банківська система України: рівні та види банків. Правове положення Національного банку України (НБУ). Грошові фонди Національного банку України. Гарантії незалежності Національного банку України.

Поняття і сутність комерційного банку, зміст банківської діяльності. Фінансово-правовий статус комерційних банків. Види грошових фондів банків. Проблеми правового регулювання формування грошових фондів банків. Правові питання діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб як позабюджетного публічного фонду коштів. Джерела надходжень та види витрат Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Правовий статус та керівні органи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Правовий режим створення, реорганізації і ліквідації банків. Державна реєстрація банку і ліцензування його діяльності. Реорганізація банків і створення в результаті нового банку. Ліквідація банку. Розмежування повноважень між Національним банком України та Фондом гарантування вкладів фізичних осіб в сфері визнання неплатоспроможності та ліквідації банків.

Правове регулювання, поняття та види банківських послуг. Правові основи та актуальні питання державного регулювання в сфері банківського кредитування. Принципи банківського кредитування. Методи регламентації відносин з банківського кредитування. Гарантії захисту прав сторін у відносинах банківського кредиту та банківського вкладу. Фінансово-правові аспекти інституту банківського рахунка. Види банківських рахунків. Правовий режим банківської таємниці.

Особливості правового регулювання розрахункових відносин. Види розрахункових відносин. Особливості розрахункових відносин у системі Державної казначейської служби України.

Здійснення готівкових розрахунків у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг із використанням реєстраторів розрахункових операцій. Порядок реєстрації, опломбування та застосування реєстраторів розрахункових операцій за товари (послуги). Фінансовий контроль за здійсненням готівкових розрахунків. Загальний порядок ведення касових операцій. Операційна каса. Ліміти залишку готівки в касах.

Поняття і зміст платіжної системи, фінансово-правове регулювання переказу коштів в Україні.

Форми, види та методи банківського нагляду. Наглядова діяльність прокуратури України в сфері додержання банківського законодавства.

Тема 6. Державне регулювання валютних операцій. Проблеми правової регламентації та державного регулювання в сфері надання фінансових (парабанківських) послуг

Правове регулювання валютних відносин. Розвиток валютного законодавства України. Поняття і предмет валютного права. Система валютного законодавства.

Поняття і статус валюти України, валютних цінностей, іноземної валюти. Право власності на валютні цінності. Поняття валютних операцій та операцій з валютними цінностями. Види валютних операцій. Поточні валютні операції. Валютні операції з руху капіталу. Державний та місцеві валютні фонди. Офіційні валютні резерви.

Державне регулювання валютних операцій. Валютна політика України та сучасний стан валютного законодавства. Повноваження Національного банку України та Кабінету Міністрів України в сфері валютного регулювання. Валютний (обмінний) курс та порядок його встановлення. Повноваження державних органів і функції банківської системи у сфері валютного регулювання. Рівні валютно-правового регулювання. Міждержавне валютне регулювання. Внутрішньодержавне валютне регулювання. Форми валютного регулювання. Валютна монополія. Валютні обмеження.

Правовий режим валютних операцій. Ліцензії Національного банку України на здійснення валютних операцій. Правила здійснення операцій з іноземною валютою на території України. Порядок використання надходжень в іноземній валюті. Порядок

організації торгівлі іноземною валютою. Організація внутрішнього валютного ринку України. Порядок ввезення, переказування і пересилання з-за кордону, а також вивезення, переказування і пересилання за кордон резидентами і нерезидентами валюти України. Порядок організації розрахунків в іноземній валюті. Порядок відкриття і види банківських рахунків в іноземній валюті. Переоформлення та закриття валютних рахунків. Валютне кредитування.

Зобов'язання щодо декларування валютних цінностей та іншого майна.

Особливості правового регулювання, суб'єкти та сфера валютного контролю. Національний банк України як орган валютного контролю. Комерційні банки як агенти валютного контролю. Засади відповідальності за порушення валютного законодавства. Правозахисна діяльність прокуратури в сфері додержання валютного законодавства і здійснення валютного контролю.

Система організацій з надання фінансових (парабанківських) послуг. Правова регламентація та державне регулювання ринку фінансових послуг. Правовий статус Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Правовий статус фінансових установ, види послуг, які вони надають. Правовий режим надання окремих фінансових послуг.

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (Нацкомцінних паперів). Державне регулювання та контроль за емісією і обігом цінних паперів та похідних (деривативів) на території України. Державне регулювання та контроль у сфері спільного інвестування.

Тема 7. Проблеми правового регулювання фінансового контролю (нагляду) в Україні, його види

Фінансовий контроль як вид фінансової діяльності держави, особливості його правового регулювання. Поняття фінансової дисципліни. Поняття і значення фінансового контролю. Фінансовий контроль як спеціалізована галузь державного контролю. Зміст та основні напрями фінансового контролю.

Міжнародно-правові стандарти організації державного фінансового контролю.

Державний, муніципальний та незалежний фінансовий контроль. Види, методи, форми та заходи фінансового контролю в сучасних умовах. Система органів фінансового контролю, їх компетенція. Суб'єкти загального фінансового контролю, їх компетенція. Особливості статусу Міністерства фінансів України як органу фінансового контролю. Муніципальний фінансовий контроль. Громадський фінансовий контроль. Аудиторський фінансовий контроль.

Види органів спеціалізованого фінансового контролю. Характеристика повноважень органів спеціалізованого фінансового контролю за сферами, видами, формами та методами фінансового контролю. Проблеми взаємодії між органами спеціалізованого фінансового контролю.

Відомчий та внутрішньогосподарський (внутрішній) фінансовий контроль: проблеми правового регулювання та підстави трансформування. Завдання вдосконалення державного фінансового контролю. Особливості правового регулювання бухгалтерського обліку в сфері публічних фінансів.

Методи фінансового контролю. Перевірки та ревізії як основні методи фінансового контролю. Особливості та підстави проведення планових та позапланових перевірок (ревізій) в порядку здійснення окремих видів фінансового контролю. Види заходів примусу, що застосовуються в ході здійснення фінансового контролю. Акти ревізій та перевірок.

Правові основи взаємодії правоохоронних органів з органами, що здійснюють фінансовий контроль, аудиторськими фірмами в цілях попередження та боротьби з порушеннями в сфері фінансово-господарської діяльності. Роль прокуратури України в забезпеченні додержання законів у сферах публічних фінансів та належного здійснення фінансового контролю.

Тема 8. Актуальні питання фінансово-правової відповідальності

Місце фінансово-правової відповідальності в системі юридичної відповідальності. Фінансові правопорушення як підстава притягнення до фінансово-правової відповідальності. Теоретико-правові засади поняття фінансових правопорушень. Фінансово-правовий проступок, його види.

Види юридичної відповідальності за фінансові правопорушення. Сучасне поняття фінансово-правової відповідальності, її особливості та значення в механізмі фінансово-правового регулювання. Правовідновлювальна та каральна функції фінансово-правової відповідальності. Види заходів примусу, що застосовуються в ході притягнення до фінансово-правової відповідальності.

Види заходів фінансово-правової відповідальності.

Відповідальність за окремі порушення фінансового законодавства: податкового, у сфері сплати єдиного внеску до фондів соціального страхування, функціонування реєстраторів розрахункових операцій, банківського, валютного, бюджетного, в сфері грошового обігу, в сферах надання фінансових послуг та протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, тощо. Обставини, що виключають, пом'якшують та обтяжують відповідальність за фінансові правопорушення.

Проблеми правового регулювання провадження у справах про порушення фінансового законодавства, за які наступає фінансово-правова відповідальність.

Порушення фінансового законодавства як підстава кримінальної відповідальності. Види злочинів у сфері публічних фінансів. Порушення фінансового законодавства як підстава адміністративної відповідальності. Види адміністративних проступків у сфері публічних фінансів.

Цивільно-правова відповідальність за порушення фінансового законодавства. Підстави цивільно-правової відповідальності суб'єктів фінансово-правових відносин, посадових осіб за порушення в галузі публічних фінансів. Порушення фінансового законодавства як підстава дисциплінарної та матеріальної відповідальності посадових осіб.

Порядок захисту прав і законних інтересів суб'єктів фінансових правовідносин. Адміністративний та судовий порядок захисту прав суб'єктів фінансових правовідносин. Роль прокуратури в захисті прав суб'єктів фінансових правовідносин.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Аудиторні заняття

4.1.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом, що визначається у силабусі навчальної дисципліни.

4.1.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

4.1.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

4.2.1. Самостійна робота здобувачів вищої освіти включає завдання до кожної теми.

4.2.2. Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти зазначаються в силабусі навчальної дисципліни.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдові презентації.

На семінарських заняттях відбувається:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення тестових завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1. усне або письмове (у тому числі тестове у Google формі) блиц-опитування здобувачів вищої освіти щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
2. усне або письмове (у тому числі тестове у Google формі) опитування на семінарських заняттях.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку, за умови якщо здобувач освіти за поточний контроль накопичив менше 36 балів, або бажає отримати підсумковий бал вищий за розрахунковий, який обчислюється за формулою:

$$\sum c = \text{Бпк} * 100 / 60, \text{ де:}$$

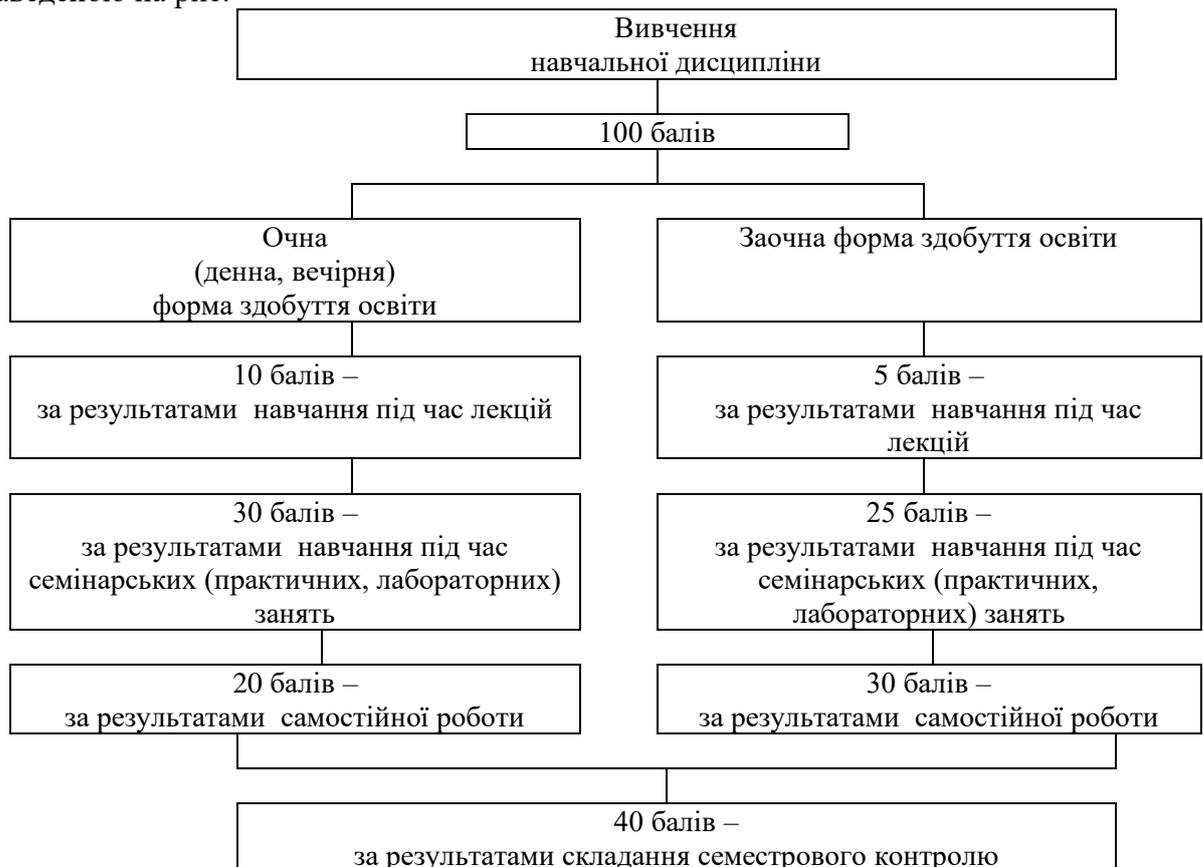
$\sum c$ – загальна кількість балів;

Бпк – кількість балів, отриманих за поточний контроль.

Структура залікового білету включає 40 тестових завдань різної складності.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.

6.2. Обсяг балів, здобутих здобувачем під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи аспірантів та виконання індивідуальних завдань визначаються у силабусі навчальної дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Бюджетний кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2010 р. № 50, № 50-51. Ст. 572.
3. Податковий кодекс України. *Відомості Верховної Ради України*. 2011 р., № 13, № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112.
4. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18–22. Ст. 144.
5. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40–44. Ст. 356.
6. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. *Відомості Верховної Ради України*. № 5–6. Ст. 30.
7. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 29. Ст. 238.
8. Андрущенко Г.С., Коваленко А.А., Савченко Л.А. Фінансовоконтрольне право: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 348 с. URL: https://jurkniga.ua/contents/finansovo-kontrolne-pravo-navchalniy-posibnik.pdf?srsltid=AfmBOoqDTrLn7NGBYcavF2SS2yhdc3Vm8VUmOc_XarntOG6zACcP_Si_c.
9. Банківське право: навчальний посібник / за ред. д-ра юрид. наук, проф. Б. В. Дерев'янка; МВС України, Донецький юридичний інститут. Кривий Ріг : ДЮІ, 2020. 172 с. URL: http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/8995/1/2020__%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA.%20%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE.pdf.
10. Бригінець О.О., Гарбінська-Руденко А.В., Субіна Т.В. Банківське право. Навч. посібник. За заг. ред. Т.О. Мацелик. Ірпінь: УДФСУ, 2020. 222 с.
11. Бригінець О.О. Актуальні проблеми підвищення рівня банківської безпеки України. *Часопис Київського університету права*. 2023. № 2. С. 73-76.
12. Бригінець О.О., Василюк Д.В. Фінансово-правовий статус європейського центрального банку в інституційній структурі європейської банківської системи. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. № 2. С. 102-106.
13. Бригінець О.О., Василюк Д.В. Інструментарій фінансово-правового регулювання діяльності кредитних організацій Європейських держав. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Юридичні науки». 2024. № 2. С. 11-16.
14. Бригінець О.О., Василюк Д.В. Пруденційне регулювання банківської діяльності в Європейському Союзі. *Адміністративне право і процес*. 2024. № 1 (44). С. 28-39.
15. Бригінець О.О., Василюк Д.В. Порівняльно-правовий статус «універсального» та «інвестиційного» банку в Україні та в державах-членах Європейського Союзу. *Наукові перспективи*. 2024. № 10 (52). С. 837-851.
16. Ковалів М. В. Фінансове право України: навчальний посібник. Львів: СПОЛОМ, 2022. 394 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4479>.
17. Музика-Стефанчук О.А., Якимчук Н.Я. Сучасне фінансове право. Право публічних фінансів: підручник. Київ: АртЕк, 2024. 656 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/4fmb_pravo/Pidruchnyk_FP_2024-szhatyy.pdf.

18. Сторожук І.П. Банківське право. Загальна частина: навчальний посібник. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2017. 243 с. URL: <https://lib.univer.km.ua/sites/default/files/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE/%D0%A1%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B6%D1%83%D0%BA%20%D0%86%20%D0%9F%20%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B5%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%20%D0%97%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0.pdf>.
19. Фінансове право : підручник за ред. Т. Є. Кагановської та М. П. Кучерявенка ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2022. 432 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI-2010/FinPravo_2010.pdf.
20. Фінансове право: підручник. [кол. авт.: Є. О. Алісов та ін.]. ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. О. О. Дмитрик ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Одеса : Юридика, 2022. 464 с. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/277-finansove-pravo.html>.
21. Фінансове право України: навч. посібник (у схемах, таблицях та коментарях). Львів: ЛьвДУВС, 2016. 308 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Hurkovska_Kateryna/Finansove_pravo_Ukrainy.pdf.
22. Фінансове право : підручник за ред. О. О. Дмитрик. Одеса : Видавництво «Юридика», 2022. 466 с. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/19568/1/Dmytryk_FP_2022.pdf.
23. Фінансовий контроль : навч.-метод. посіб. для здобув. Вищої освіти ден. форми навч. 2-ге вид., доопр. і доп. [Електронне видання] / Т. Латковська, М. Сідор, Т. Голоядова. Одеса : Фенікс, 2023. 136 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/96e1d9d2-ac07-4151-9d80-504e1dfb0d8c/content>.

7.2. Допоміжні джерела

24. Бригінець О. О. Правове забезпечення валютної безпеки держави як структурного елементу фінансової безпеки держави. Прикарпатський юридичний вісник. 2016. № 3 (12). С. 51-54.
25. Бригінець О.О. Правове забезпечення банківської безпеки держави як структурного елементу фінансової безпеки держави. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. № 40. Т 1. С. 137-140.
26. Бригінець О. О. Предмет безпосереднього замаху та особа злочинця в структурі криміналістичної характеристики методики розслідування злочинних дій з відомостями, що становлять комерційну або банківську таємницю. Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. № 12. 2017. С. 93-100.
27. Бригінець О. О. Особливості початку кримінального провадження про злочинні дії з відомостями, що становлять комерційну або банківську таємницю. Економіка. Фінанси. Право. № 10/1. 2017. С.20-24.
28. Бригінець О. О. Сутність комерційної або банківської таємниці як об'єкта злочинних посягань. Економіка та право. 2017. Том 48. С.69-73.
29. Кучерявенко М.П. Податкове право України: Академічний курс : Підручник. К. : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 701 с. URL: [http://librarium.freehostia.com/librarium-freehostia-com-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B5-](http://librarium.freehostia.com/librarium-freehostia-com-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B5-%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B6%D1%83%D0%BA%20%D0%86%20%D0%9F%20%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B5%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%20%D0%97%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0.pdf)

- %D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE-
%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8-
%D0%BA%D1%83%D1%87%D0%B5%D1%80%D1%8F%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%
%BA%D0%BE-librarium-freehostia-com.html.
30. Лучковська С.І. Фінансове право: навч. посібник. К. : КНТ, 2010 . 296 с. URL: <https://old.libr.dp.ua/site-libr/?idm=1&idp=172&ida=786>.
31. Назар Ю. С., Проць І. М. Адміністративна та фінансово-правова відповідальність за порушення бюджетного законодавства: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 172 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/1050>.
32. Організаційно-правове забезпечення страхової діяльності в Україні: навч.-метод. посібник / [Є.О. Харитонов, О.І. Сафончик, О.С. Адамова та ін.]. Одеса : Фенікс, 2020. 121 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/items/5936ede4-1028-47f5-bde5-b2021d9bd150>.
33. Правове забезпечення фінансової безпеки України: монографія / В. Т. Білоус, О. О. Бригінець, О. В. Драган, Л. М. Касьяненко та ін.; Ун-т державної фіскальної служби України. Ірпінь, 2021. 428 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні»; т. 164). URL: <http://ir.nusta.edu.ua/handle/123456789/7404>.
34. Удосконалення податкової системи України в контексті викликів та загроз, спричинених поширенням COVID-19: аналітична записка / за заг. ред. О. Драган, С. Брехова, О. Нагорічної / Мін-во фінансів України, Ун-т ДФС України, Наук.-дослід. ін-т фіскальної політики. Ірпінь, 2020. 96 с. URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/123456789/5593>.
35. Фінансове право України (загальна частина): навчальний посібник / Л. М. Касьяненко, Т. О. Мацелик, Н. Б. Новицька та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 234 с. (Серія «Податкова та митна справа в Україні»; т. 173). URL: <https://ir.dpu.edu.ua/items/9bde0564-44e8-4672-a704-2f55afdec81a/full>.
36. Хмельков А.В. Державний фінансовий контроль: підручник. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 284 с. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/server/api/core/bitstreams/77ff1dd2-3d41-4f26-a0d3-d5c0eb7fd20e/content>.
37. Bogdan Derevyanko, Yevhen Zozulia and Liudmyla Rudenko (2017). Money assets of internally displaced persons as financial resources of commercial banks. *Banks and Bank Systems*, 12(4), 211-217. doi:10.21511/bbs.12(4-1).2017.09

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

http://www.rada.gov.ua	- Веб-портал Верховної Ради України
http://www.president.gov.ua	- Веб-портал Адміністрації Президента України
http://www.kmu.gov.ua	- Веб-портал Кабінету Міністрів України
http://mon.gov.ua	- Веб-сайт Міністерства освіти і науки України
https://www.bank.gov.ua	- Веб-портал Національного банку України
http://www.minfin.com.ua	- Веб-сайт Міністерства фінансів України
http://www.me.gov.ua	- Веб-портал Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
http://nbuv.gov.ua/	- Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського
http://gntb.gov.ua/ua/	- Веб-сайт Веб-сайт державної науково-технічної бібліотеки України

<http://www.ounb.km.ua/>

- Веб-сайт Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки

<http://www.adm.km.ua/>

- Веб-сайт Хмельницької обласної державної адміністрації

<http://km-oblrada.gov.ua/>

- Веб-сайт Хмельницької обласної ради

<http://www.khmelnysky.com/>

- Веб-сайт Хмельницької міської ради

<http://www.univer.km.ua/>

- Веб-сайт Хмельницького університету управління та права

ОНОВЛЕНО:

Професор кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олександр БРИГІНЕЦЬ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права
27 жовтня 2025 року, протокол № 3.

Завідувачка кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права,
кандидатка юридичних наук, доцентка
27 жовтня 2025 року

Олена ГАЛУС
